Konzervatórium Jozefa Adamoviča

Tempo

Šk. rok 2020/2021 č.2

Obsah

Interview s naším pedagógom 3

Moje začiatky s klavírom 5

Moje začiatky s violončelom 7

Moja účasť na školskej rómskej súťaži v prednese prózy a poézie v rómskom jazyku Amari Romaňi Čhib 9

„Od škrupinky k sliepke“ 12

Poďme zachrániť našu planétu 14

Tuším, kam kráča ľudstvo a premýšľam, ... 16

kam mám kráčať ja 16

Spoločnosť a doba sa mení 18

Za zrkadlom 20

Sila tanca 22

Literárne okienko 24

Listy našim velikánom 28

Interview s naším pedagógom

Máme tu ďalší rozhovor s naším pedagógom, tento raz s PaedDr. Júliou Lipánovou, ktorá u nás vyučuje najmä hru na klavíri.

Akým spôsobom vyučujete?

PaedDr. Júlia Lipánová

Svojským, chvalabohu. Mám svoje zásady a pravidlá nadobudnuté dlhoročnou praxou, miliónkrát odskúšané a tie používam. Samozrejme, vždy som otvorená (voči) novým nápadom, ktoré vyplývajú z každodenného kontaktu s mojím remeslom.

Aký ste pedagóg?

To by mali povedať tí na druhej strane. Hm, som zodpovedná, viem vnímať a rešpektovať názory druhých, čo je, samozrejme, nesmierne náročné skĺbiť do praxe. Či sa to týka výuky voči žiakovi, alebo voči sebe samej, a to nielen v danom odbore.

Čo je podľa Vás kvalitné vzdelávanie?

Dostať od života „lekciu“ 😊. Nenechávať sa unášať a žiť štýlom, veď nejako bolo, tak aj nejak bude. Kvalita spočíva v tom, mať najprv v hlave, až potom to vložiť do svojich údov. Plus ďalší a ďalší z toho vyplývajúci postup.

Baví Vás vaša práca?

Milujem ju. Čím som staršia tým viac.

Ste spokojná s výkonmi vašich žiakov?

Niekedy áno, niekedy nie. Viem, ktorí sú zodpovední, a preto aj keď sa na verejnosti nepodarí výkon daného žiaka, ja dobre viem a hlavne počujem, či to zvláda aj v záťažovej situácii, alebo ho premôže stres.

Čo sa zmenilo od doby, kedy ste študovali a od čias, kedy učíte?

Zmenil sa iba môj postoj k celému procesu. Zmena môže nastať, keď ju sám človek chce. To je na nás ľuďoch úžasné, že si vždy môžeme vybrať, kedy a ako.

Čo Vás motivuje k tomu, aby ste učili?

Vďačnosť k žitiu, že sa zas zobudím, že som zdravá, viem sa hýbať, cítiť, vnímať. To, že žiakom s radosťou podám informácie, ktoré preberajú do praxe, ktoré vlastne jedného dňa použijú, pretransformujú a zas podajú ďalšej generácii.

Aké bolo vyučovanie online?

Zábavné. Oveľa viac sa žiaci dozvedia. Prezenčná forma bola oproti tejto dištančnej neintímna. Každý takt a všetko, čo je v ňom, opisujeme ústne, oveľa viac sme vnímavejší. Teraz pomocou videonahrávok, spomalených záberov rúk, pomocou tých všetkých záznamov, ktoré má možnosť učiteľ vytvoriť, vidia žiaci viac, vedia si to pozrieť a uchovať, samozrejme, kým sa ten elektronický výdobytok nepokazí. 😊

Jozef Sklenčár, II. B

Moje začiatky s klavírom

V detstve som nikdy nemyslel na to, že niekedy v živote budem hrať na klavíri. Moje prvé predstavy o budúcnosti boli asi rovnaké ako každého iného šesťročného chlapčeka: zverolekár, hasič, policajt. Vtedy ma rodičia zapísali do miestnej základnej umeleckej školy v Kráľovskom Chlmci. Dostal som taktiež jeden štvoroktávový syntetizátor. Už si nespomínam na svoje pocity ohľadom tohto rozhodnutia mojich rodičov, ale viem, že som tam začal chodievať rád. Vtedy som to ešte nebral vážne, hľadel som na to, ako na dobrodružstvo popri škole. Učiteľka klavíra bola ku mne milá, a zo začiatku na mňa nemala veľké nároky.

Všetko sa zmenilo, keď som bol starší. Zrazu sa učenie zmenilo na prísne, ležérny prístup na vážne očakávania. Detské a ľudové pesničky boli nahradené vážnou hudbou. Začal som hrať na klavírnych súťažných koncertoch. Zo začiatku bolo ťažké dostať sa do rytmu, ale časom som si na to zvykol. Domáce cvičenia som prežíval ťažšie, mal som problémy s koncentráciou, preto stále niekto musel sedieť pri mne, aby som bol prítomný v myšlienkach. Čím ďalej, tým menej som sa tešil na večné cvičenia a musím sa priznať, že som sa zahrával s myšlienkou, že zanechám klavír. Stávalo sa, že som rodičov presviedčal, aby ma už na klavír nezapisovali. Oni to neboli ochotní urobiť, a tak pokračovali nekonečné klavírne cvičenia.

Po uplynutí niekoľkých mesiacov som spozoroval, že mi už hranie ide ľahšie a celkom som sa na klavírne hodiny tešil. Menej som sa namáhal a z vlastnej iniciatívy som si sadal cvičiť ku klavíru. K tejto zmene dopomohla aj výmena učiteľky. Táto nová učiteľka bola ku mne milá. Aj keď ma neučila dlho, mám s ňou veľa pozitívnych zážitkov. Brávala ma na klavírne koncerty ako účinkujúceho. Jej hodiny som si užíval, pretože vedela zážitvne sprostredkovať učivo. Vtedy som bol štrnásťročný a chodil som na gymnázium. Zrazu nastal čas, keď som musel rozhodovať o svojej budúcnosti, o svojom ďalšom štúdiu. Už predtým som veľakrát rozmýšľal o konzervatóriu, ale rozhodnutý som ešte nebol. Napadla mi aj myšlienka, že zostanem na gymnáziu, ale nepriťahoval ma ani jeden z ponúkaných odborov. Vtedy som už značnú časť svojho

voľného času venoval hudbe, preto keď som si musel zvoliť strednú školu, samozrejmosťou bola voľba konzervatória. Vedel som, že ma bude stáť veľa odhodlania a práce, ale túžil som sa tam dostať. Túto svoju túžbu som predostrel aj svojej učiteľke, ktorá z toho mala radosť a sľúbila, že ma pripraví na prijímacie skúšky. Táto výzva pôsobila motivujúco. Preto sme si kúpili kvalitnejší nástroj pre efektívnejšie cvičenie.

Usilovná príprava priniesla svoje ovocie, prijali ma na konzervatórium. Som veľmi šťastný a užívam si každú sekundu svojho štúdia, žiaľ aj v trojici - ja, klavír a korona.

Máté Majoros, I. B

Moje začiatky s violončelom

S hudbou som sa stretávala od útleho detstva. Keďže pochádzam z hudobníckej rodiny, bolo samozrejmosťou, že som začala navštevovať základnú umeleckú školu. V druhom ročníku základnej školy som sa začala učiť noty a iné základy, ktoré sú dôležité pre hru na hudobný nástroj. Na umeleckej škole sme sa venovali zborovému spevu a hre na klavíri.

Do bližšieho kontaktu s violončelom som sa dostala až keď som mala 9 rokov. V tom období začala hrať na violončelo moja sestra. Vtedy som mala možnosť naživo vidieť, aký je to krásny nástroj. Jeho zvuk a vzhľad sa mi zapáčil tak veľmi, že som sa na ňom chcela naučiť hrať. Bola som odhodlaná venovať tomu svoj čas, aj keď ma varovali, že to bude ťažké a budem musieť cvičiť každý deň. Približne o rok a pol neskôr som začala hrať na violončelo aj ja. Keďže v našom meste hrať na violončelo nikto neučil, tak to bolo trochu zložitejšie. Začala som dochádzať na hodiny violončela do Košíc za profesorom na konzervatórium, kde učil aj moju sestru. Cestovať s nástrojom každý týždeň bolo často nepohodlné, únavné a nepríjemné, ale stálo to za to. Dostala som dobré základy pre hru na tomto nástroji.

Avšak prišlo obdobie, keď som začala pochybovať o tom, či je hudba a hra na nástroji tá správna cesta pre moje ďalšie štúdium. V

čase výberu strednej školy som cítila veľký tlak v rámci zodpovednosti z rozhodnutia. Rodina, blízki a kamaráti mi poradili s výberom školy, ale definitívne rozhodnutie nechali na mňa. Našťastie som videla veľa pozitív v hudbe, a tak som sa chcela o hudbe a o hre na violončelo naučiť viac. Preto som sa rozhodla študovať na konzervatóriu.

Myslím, že moje rozhodnutie pre violončelo bolo správne, a že ho neoľutujem. Moju lásku k nemu prehĺbili rôzni skvelí interpreti, ktorí ma presvedčili o tom, že je to ten správny nástroj. Hudba je v mojom živote veľmi dôležitá a prináša mi radosť.

Kvetoslava Marenčinová, I. B

Moja účasť na školskej rómskej súťaži v prednese prózy a poézie v rómskom jazyku Amari Romaňi Čhib

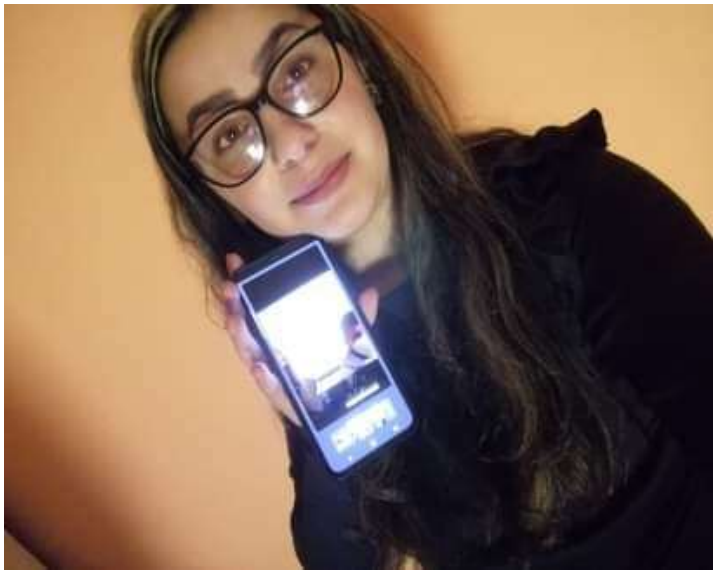
Pred pár dňami som dostala ponuku od našej pani učiteľky z rómskeho jazyka Klaudii Oláhovej na súťaž v prednese prózy a poézie v rómskom jazyku. Samozrejme, že ma to veľmi potešilo, bola som rada, že mi pani učiteľka dala túto ponuku, pretože túto súťaž som už absolvovala pred dvoma rokmi. Porozprávam vám, ako to prebiehalo naživo a ako tentokrát online.

Nebudem klamať a idem rovno s pravdou von, pred dvoma rokmi to bolo oveľa intenzívnejšie, pretože to nebolo v online priestore. V tej dobe som ešte študovala na konzervatóriu v Rimavskej Sobote na SHDK. Do súťaže ma pani riaditeľka prihlásila spolu s mojou spolužiačkou a dvoma kamarátmi z vedľajších tried v sprievode pani učiteľky z herectva. Súťaž prebiehala na istom konzervatóriu v Košiciach. Prihlásilo sa tam veľmi veľa detí z rôznych stredných škôl. Mali sme čo robiť, aby sme odbúrali stres. Boli tam výborní, dobrí, ale aj tí horší ktorí od stresu zabudli aj svoju báseň alebo rozprávku, a tak si museli otvoriť text, aby to aspoň prečítali. Všetci sme šli v poradí podľa škôl. Z našej školy šla ako prvá moja spolužiačka, druhá ja a kamoši za nami. Recitovala som tam nádhernú báseň od známej autorky Mileny Hübschmannovej s názvom *E Kali ko Kraľis* (čierna pri kráľovi). Bola to báseň náročná na prednes, no naučila som sa ju celkom dobre a veľmi som si to užívala. Na konci, keď už sme všetci odrecitovali svoje básne a rozprávky, tak sme mali 15-minútovú prestávku. Všetci sme sa rozutekali po chodbách školy. Trpezlivo sme čakali na vyhodnotenie.

Po prestávke nás zavolali do sály a vyhodnotenie sa začalo. Trpezlivo som čakala, či tam niekde šepnú aj moje meno, ale od toľkého stresu už som ani nedúfala. Nakoniec vyhlásili moje meno a získala som tretie miesto v prednese poézie. Naša škola to oslavovala všetci boli radi, že som to zvládla. Ja som z toho bola veľmi šťastná a dostala som nádherné ceny. Vyhrala som zopár pier, tašku, čokoládu, portfólio, knihu o Rómoch, a taktiež aj rómsko-slovenský slovník. V teň deň to bolo úžasné, bol to nádherný zážitok a budem naň spomínať navždy. Spoznala som tam nových známych a kamarátov. Po tejto súťaži sme sa rozhodli, že si urobíme ešte pekný deň všetci spolu, keďže v Košiciach sme neboli každý deň a obísť Aupark sme neodolali. Predtým sme si urobili prechádzku po meste, prešli sme okolo Dómu sv. Alžbety, cez park, mesto a napokon sme to zakončili v Auparku. Urobili sme zopár nákupov oblečenia, sladkostí na cestu a nakoniec sme to zapili s pani učiteľkou kávou, cappuccinami a džúsmi v kaviarni, každý si dal to, na čo mal chuť. Potom sme nastúpili do auta našej pani učiteľky a cestovali domov. Bol to v skutku nádherný deň.

A teraz Vám opíšem, ako to prebiehalo online formou:

Tento rok už študujem na Konzervatóriu Jozefa Adamoviča v Košiciach. Pani učiteľka ma oboznámila s touto súťažou a neodmietla som. Rozhodla som sa do toho zas a znova ísť. Aj keď som vedela, že tentokrát to bude online, pretože máme pandemickú situáciu. Prebiehalo to tak, že s pani učiteľkou som si vybrala dielo od autorky Eleny Lackovej rozprávku s názvom *o Baris baro primašis* (Baro veľký primáš). Rozprávku od Eleny som si vybrala preto, pretože Elena oslavuje svoje sté výročie. Rozprávka bola dlhá 8 strán, ale bola veľmi pekná a poučná. Naučila som sa ju celú. Pani učiteľka mi veľmi držala palce a ja som bola rada, že mi verí. Z našej školy sa na súťaž neprihlásil nikto okrem mňa, čo

ma trochu mrzí, z toho dôvodu, že prečo nespoznať aj inú literatúru. No nevadí, možno sa to niekedy zlepší. Súťaž prebiehala pred pár dňami presne 08. 04. 2021 cez aplikáciu Meet v čase o 9:00 hod. Čo ma tento rok veľmi prekvapilo a potešilo, bolo to, že tento rok výnimočne zapojili do súťaže aj deti zo základných škôl. Bolo ich tam strašne veľa a boli veľmi milí a šikovní, každý z nich sa poslušne naučil svoju básničku a odprezentoval to. Samozrejme, že ma to veľmi potešilo, pretože aj rómske deti sú šikovné a múdre. A je super, keď sa im niekto venuje a dá im šancu ukázať, čo v nich je. Žiaci základných škôl šli ako prví. Oni svoje básne recitovali v škole so svojimi spolužiakmi a svojimi učiteľkami, samozrejme s rúškami. Po ich prednese nastala 15-minútová prestávka. Všetci sme ostali zapojení. Po 15-minútovej prestávke vyhlásili víťazov. Tak veľmi sa tešili. Bolo to milé. Po základnej škole sme nastupovali my, stredoškoláci. Tak ako pred dvoma rokmi aj tento rok tam bolo veľa stredných škôl. Bola tam aj moja bývalá stredná škola z Rimavskej Soboty. Tento rok šli žiaci z nej ako prví a ja za nimi. Všetci sme sa na seba usmievali, pretože sme to ani jeden nečakali, že sa tu znova uvidíme. Bolo to milé a prekvapujúce. Súťaž trvala celkom dlho, okolo dva a pol hodiny. No užívala som si to a bolo to milé, znovu sa vrátiť v čase. Po prednese sme znova mali prestávku, no tentokrát po 20 minút, pretože si asi nevedeli vybrať, kam koho umiestniť. No nakoniec sa to stalo.

Tento rok som nedúfala, že sa niekam umiestnim, pretože moja rozprávka bola strašne dlhá a ani som ju nestihla dopovedať celú, pretože porotcovia ma zastavili z toho dôvodu, že môj časový limit vypršal. Porotcovia vyhlasovali výhercov a každý, koho meno povedali, sa tešil. Neumiestnila som sa ani na jednom mieste, ale bola som šťastná, že som sa zas a znovu mohla zúčastniť tejto súťaže. Aj keď prebiehala iba online. Mala som z toho veľmi dobrý pocit. A ešte raz ďakujem, že takáto súťaž existuje a zapájajú do nej predovšetkým Rómov, ale aj všetkých tých, ktorí majú záujem.

Karolína Krausová, III. B

„Od škrupinky k sliepke“

Herectvo, o ktorom môžeme hovoriť ako o rozľahlej kapitole umenia, nebolo stále také, ako ho poznáme dnes. Trvalo mnohé roky, kým sa z neho stalo to, čím je teraz. Prešlo si mnohými vývojovými fázami a bolo ovplyvnené rôznymi faktormi, ako napríklad: časovým obdobím, štátom, politickým zriadením, náboženstvom a miestom, kde boli pokusy o prvé divadelné hry. Ak by sme sa vrátili k úplnému počiatku divadla, môžeme sa vrátiť až do praveku, kde sa začali jeho prvé prejavy.

Z troch teórií o vzniku divadla je najrozšírenejšia teória, ktorá hovorí o rituálnom pôvode. Pod samotným pojmom rituál, si môžeme predstaviť rôzne obrady, ktoré obsahovali dary, vzývanie, vzdávanie úcty, obety pre získanie priazne nadprirodzených síl a pod.

Mnoho storočí bolo divadlo veľkou súčasťou náboženstva a oslavou rôznych bohov, čo dnes nie je vylúčené, ale ani prioritné. Je teda zrejmé, že pôvodný účel divadla bol úplne odlišný od toho dnešného. Rôzne štýly herectva sa odlišujú už len v závislosti od krajiny, v ktorej je divadlo odohrávané a od tunajších zvykov, tradícii, alebo od žánrov.

Samotné herectvo je veľmi zaujímavé, pestré a dá sa doň neustále prinášať čosi nové. Je veľmi bohaté na psychológiu. Z vlastnej skúsenosti ale môžem podať informáciu o tom, že herci sú často nedocenení, nepochopení a mnoho ľudí priveľmi zľahčuje ich profesiu. Zdá sa im, že stvárnenie nejakej postavy je jednoducho povedané naučený text a emócia. Myslia si, že ak ich práca nezahŕňa istú manuálnosť, alebo bohaté vedomosti v konkrétnej oblasti, tak vlastne ich profesia nie je až taká ťažká. Omyl.

Na to, aby bol dosiahnutý stopercentný výsledok z hereckej strany, je častokrát potrebné mať omnoho viac vedomostí a zručností, než len akýchsi náhodných informácií.

Ak chce herec dokonale stvárniť svoju postavu, musí mať do najmenších detailov naštudovanú jej psychológiu, jej myslenie, jej minulosť, musí preniknúť do jej vnútra, stať sa ňou. V závislosti od obdobia, v ktorom sa hra odohráva, musí mať herec množstvo informácií o svetových dejinách. Mal by byť fyzicky zdatný a schopný väčšej námahy, aby mohol podať výkon, ktorý sa od neho očakáva. Častokrát sa herci učia remeslu, sú podrobení rôznemu výcviku, učia sa jazdiť na koňoch, strihajú si vlasy, priberajú na svalovej hmote, či naopak chudnú, a to všetko len kvôli tomu, aby dosiahli priaznivý konečný výsledok.

Od „škrupinky“, ktorá je im teda poskytnutá (papier so stručnými informáciami o tom, ako by ich postava mala vyzerať), sa herci teda musia sami, kúsok po kúsku, dopracovať až k „sliepke“ (k tomu, aby ich postava nebola už iba chabou postavou, ale aj niečím, čo diváka ovplyvní a prinúti ho zamyslieť sa nad tým, čo práve videl).

Dovolím si teda tvrdiť, že herec musí byť uvedomelý v mnohých odvetviach, čo nám vyvracia predošlý fakt, že text a emócia sú úplne postačujúce. Prenikanie do tajov herectva a hlbokej psychológie postáv je teda veľmi náročná, kostrbatá, ale zároveň i krásna, poučná cesta. Herectvo je skrátka jedinečné, špecifické a nádherné.

Daniela Vojtaneková, II. A

Poďme zachrániť našu planétu

Za našu planétu by sme mali byť vďační a mali by sme sa naučiť žiť v súlade s prírodou. Mnohí z nás si vôbec neuvedomujú, že planétu si postupne ničíme sami, aj bez pomoci akejkoľvek prírodnej katastrofy.

Továrne, skládky, automobilový priemysel, rúbanie stromov, postup v technológii, vypúšťanie ropy a hádzanie odpadkov do mora, všetko to, a ešte omnoho viac má veľký dopad na zdravie Zeme.

Čo môžeš zlepšiť? Napoviem ti. Pridaj ruku k dielu aj TY a pomôž zachrániť planétu:

1. *Šetri vodou* - nie je to myslené tak, že by si teraz mal piť menej vody alebo nepiť vôbec, mali by sme si uvedomiť, koľko hektolitrov vody denne pretečie zbytočne z kohútikov v kuchyni, v kúpeľni, na záhrade a podobne. Nepúšťajte poloprázdnu umývačku riadu alebo práčku, miesto kúpania si zvoľ radšej sprchovanie, pri umývaní zubov nenechávaj zbytočne tiecť vodu.

2. *Neplytvaj jedlom* - nekupuj potraviny do úplného naplnenia chladničky. Veľa jedla takto zbytočne vyhodíme. Výrobky, ktoré sú vyrobené z mäsa patria do živočíšneho priemyslu, ten patrí k hlavným zdrojom emisií a spôsobuje globálne otepľovanie.

3. *Trieď odpad* - prípadne investuj do vlastnej fľašky na vodu alebo kávu. Plast je najväčšou hrozbou pre našu planétu. Ročne sa do oceánov vyhodí viac ako 9 miliónov ton plastu.

4. *Menej jazdi autom* - používaj bicykel alebo viac kráčaj, ak ti zdravie slúži a nemáš problém s končatinami. Ušetríš peniaze, načerpáš novú energiu, okysličíš si mozog a ušetríš životné prostredie.

Ďalšie spôsoby ako pomôcť našej planéte sú napríklad: používaj papier z oboch strán, nos na nákupy vlastnú tašku, šetri elektrickou energiou alebo daruj oblečenie, ktoré už nepotrebuješ.

„Na to, aby sme v poriadku fungovali, potrebujeme jesť, piť a dýchať. Ak nemáme jednu z týchto vecí, tak umierame, alebo sa zhoršuje náš zdravotný stav.“

Daša Račáková, III. C

Tuším, kam kráča ľudstvo a premýšľam,

kam mám kráčať ja

Kam kráča ľudstvo je veľmi obšírna a veľmi objektívna téma. Pretože, čo tvorí ľudstvo? No predsa ľudia, jednotlivci, teda každý jeden z nás a každý jeden z nás tvorí kroky ľudstva. Ľudia, ktorí majú spoločné ciele, sa vedia zjednotiť a robiť veľké kroky pre ľudstvo. Buď sú kroky správne, užitočné alebo také, ktoré ľudstvu a životu na zemi škodia.

História nám s odstupom času ukazuje, aké kroky boli pre nás správne, a ktoré boli zlými rozhodnutiami a presvedčeniami rôznych ľudí, ktorí chceli nejakým spôsobom ovplyvniť ďalších ľudí. Podľa mňa človek hľadá v živote šťastie, lásku a hlavne zmysel, pre ktorý žije, a tým si určuje svoje kroky a smerovanie. Niektorí sú spokojní s tým, k akým presvedčeniam a rozhodnutiam ľudstvo smeruje, pretože sa s danými názormi stotožňujú. No na druhej strane sú ľudia, ktorí nezdieľajú rovnaké názory. Tí, žiaľ, nie sú spokojní. Hlavným faktorom, ktorý ovplyvňuje ľudstvo, sú okolnosti a problémy, v ktorých sa nachádzame. Veľakrát za tieto zlé a nepriaznivé okolnosti nemôžeme, no snažíme sa ich zmeniť, bojovať s nimi alebo naopak, naučiť sa s nimi žiť. No práve naše prostredie, okolnosti či problémy nás nútia rozmýšľať nad zmyslom nášho života, nad našimi postojmi a istotami, ktoré máme či nemáme v živote. Človek môže dať ostatným len to, čo má, v čom má istotu a nádej. Ako môže dať človek lásku druhému, ak on sám nie je milovaný? Alebo ako môžeme niekoho urobiť šťastným, ak sami neprežívame radosť? A presne tak, to čo máme, odovzdávame druhým. Vieme im pomôcť, alebo uškodiť, vieme si vybrať správnu cestu, snažiť sa po nej kráčať celý život a volať ostatných, aby sa k nám pridali. Takisto si vieme vybrať aj zlú cestu, ktorá vedie do vlastnej záhuby. Sme ľudia, ktorí sú omylní, celý život sme niekým

alebo niečím ovplyvňovaní a snažíme sa odstraňovať chyby alebo naše nedokonalosti. Jednoducho sa snažíme byť spokojní a mať sa dobre. Ak si položím otázku, kam kráčam? Mala by som si na ňu vedieť odpovedať, a ak neviem, tak sa mám nad čím zamýšľať. Kam kráčam? Má to, čo robím, alebo o čo sa snažím zmysel? Ovplyvňujem ostatných? Ako ich ovplyvňujem? Veľa ľudí si v skutočnosti nie je istých tým, kam kráčajú, čo je ich cieľ. V skutočnosti sa veľakrát snažíme ignorovať závažné a dôležité otázky života. Ak sa na to pozrieme realisticky, tak každý z nás smeruje vlastne k tomu, že raz zomrie, nikto nemá v tomto výnimku, nie sme na tejto zemi nesmrteľní. A práve kvôli tomu je dôležité klásť si tieto otázky: Kam kráčam? Viem, aký zmysel má môj život? Viem, čo sa stane, keď z tejto zeme odídem? Nie je potom všetko to, čo počas života urobíme, márne? Môžem povedať, že moju prácu a bohatstvo zanechám ostatným, ale akú mám istotu, že to budú múdro spravovať a nie je potom celý náš život len o tom, že hromadíme bohatstvo, máme potomstvo a snažíme sa niečo zmeniť len preto, aby sme to zachovali pre druhých? A myslím si, že práve o to sa ľudstvo snaží... Robiť život na zemi dobrým a zabezpečiť ho aj ďalším generáciám. Nie je skoro sa nad tým zamýšľať, pretože nikto nevieme deň ani hodinu, kedy „odídeme“. A ak má môj život smrťou nadobro skončiť, aký je teda vôbec zmysel toho, že žijeme?

Ja viem, kam kráčam, pretože verím v Boha a Jeho slovo, mám v živote istotu a viem, aký mám zmysel, a teda aj to, čo mám robiť. Viem si odpovedať na všetky tieto otázky a som v živote naozaj šťastná, a som rada, keď aj ostatných môžem robiť šťastnými. Myslím si, že platí citát: „Spoznaj pravdu a pravda ťa vyslobodí.“ A ako si na tom ty? Spoznal si vo svojom živote pravdu, vieš, kam kráčaš?

Leóna Zentková, II. B

Spoločnosť a doba sa mení

Spoločnosť a doba sa mení tak rýchlo, že ľudia to ani nestíhajú pochopiť. Objavujú sa nové technológie, móda, knihy, umenie, hudba, architektúra a mnoho iných vecí, o ktorých sme sa pred desiatimi rokmi báli, čo i len premýšľať.

Najnovšie autá, moderné technológie, domáce spotrebiče...

To všetko s každým rokom sa stáva čoraz viac nové. Zmeny sa však netýkajú iba technológií, ale aj ľudí.

Nová generácia je iná ako ich rodičia, nieto ešte starí rodičia. Úplne iná vízia sveta a kopa nových príležitostí a ciest, ktoré vedú k úplne inému životu.

Napriek tomu nie všetci ľudia majú radi zmeny, napríklad starší ľudia. Pre nich je telefón niečím mimoriadnym. Je pre nich zvyčajne ťažké zvyknúť si na to, že toto malé zariadenie nahrádza knižnice, knihy s receptami, počítač, televízor a ešte k tomu všetkému sa dá cez neho volať na iný koniec sveta. Starší ľudia to ani nepotrebujú. Radšej preferujú živú komunikáciu. Dozvedia sa informácie z novín, od vnukov alebo detí.

Bohužiaľ, v našej dobe sa živá komunikácia stala oveľa zložitejšou, ako sa môže zdať na prvý pohľad. Pre ľudstvo priniesla pandémia veľa zmien v ich dennom režime a rutine. Navštevovanie práce alebo školy sa zmenilo na hovory cez Zoom, Viber alebo iné siete a chodenie vonku bez lekárskeho rúška a antiseptika je zakázané. Ľudia si na to ťažko zvykajú, pretože každá práca, akékoľvek školenie je v prezenčnej podobe oveľa efektívnejšie, rýchlejšie a prehľadnejšie ako na diaľku vo virtuálnej podobe. Napriek tomu všetci sa musíme týmto zmenám prispôsobiť, či sa nám to páči alebo nie.

Veľa nových zmien sa objavuje aj v oblasti módy: oblečenie, ktoré nosia dnešní tínedžeri, staršej generácií niekedy pripadá

nepochopiteľné alebo dokonca vulgárne a provokatívne. Chlapci nosia šaty a používajú make-up, dievčatá naopak, nosia vrecovité a už vôbec nie ženské oblečenie. To isté sa deje s hudobným priemyslom. Nové melódie, techniky, účinkujúci... Niekedy nie sú ostatným jasné, ale svojím spôsobom zaujímavé. Každý si môže nájsť pre seba niečo nové.

Ľudia sa boja zmien, boja sa názorov verejnosti, boja sa byť inými a meniť sa spolu so svetom. Je to, bohužiaľ, pravda. Môže to byť kvôli rýchlosti, s akou sa všetko mení, no ľudstvo nesmie zaostávať, nieto ešte degradovať. Nevieme, čo nás čaká ďalej. Možno o 10 rokov bude objavený nový kontinent, preskúmaná Mariánska priekopa alebo zistíme, že je život na Marse. Ľudia nemusia stáť iba na jednom meste. Všetci sa musíme vyvíjať a meniť, aj keď sa to ľahšie hovorí, ako v skutočnosti robí.

Budúcnosť. My sme naša budúcnosť a rozvoj nám pomáha ísť k tým ďalším cieľom, o ktorých možno ešte teraz nevieme.

Veronika Nurijeva, II. B

Za zrkadlom

Za zrkadlom. Čo to vlastne znamená? Samotný pohľad do zrkadla, ako sa do neho pozeráme každý deň, alebo je v tom niečo viac? Myslím si, že nič nie je také, aké sa môže zdať.

Keď okolo vás prejde krásna žena alebo muž po ulici, pomyslíte si, že je u nej alebo u neho všetko v poriadku, alebo že ich nič netrápi, ale nemusí to tak byť. Často to robíme. Pred ostatnými sa tvárime, že je všetko v poriadku, aj keď opak je pravdou. Niečo nás ťaží, ale namiesto toho, aby sme to niekomu povedali, tak to schovávame, aby si každý myslel, že je všetko dokonalé. Alebo teraz iný príklad. Na súťaži alebo predstavení vidíme krasokorčuliarku, ako krásne korčuľuje a tancuje, ako keby sa vznášala, ale nikto nevidí tie mesiace alebo roky, koľko na to trénovala. Koľko úsilia ju to stálo, koľkokrát spadla na zem, ale nikdy sa nevzdala. Ja ich obdivujem, ako to všetko dokážu zvládnuť, aj keď nie stále sa im v tom darí, vždy z toho vzíde niečo krásne. Impresionistický maliar Vincent Van Gogh raz povedal: „Nemôžem zmeniť fakt, že sa moje obrazy nepredávajú. Ale príde čas, že ľudia spoznajú, že sú vzácnejšie ako cena farby, ktorú som použil pri maľovaní.“

Podľa mňa to znamená, že stále sa niekto nájde, kto to neocení a bude si myslieť len to zlé. Niektorí ľudia sa nevedia zamyslieť nad tým, čo všetko do toho obrazu jeho tvorca dal. Vidíme len celok,

ale nikdy sa nepozeráme do hĺbky toho obrazu. Tak sa pozeráme aj na človeka. Vidíme sa iba tak, ako vyzeráme. Najprv sa musíme spoznať a potom zistíme o sebe niečo viac aj to, čo by sme možno nikomu inému nepovedali. Írsky dramatik George Bernard Shaw povedal: „Umenie je magické zrkadlo, ktoré vytvárate preto, aby odrážalo vaše neviditeľné sny na viditeľných obrazoch. V sklenenom zrkadle vidíte svoju tvár: v umeleckých dielach vidíte svoju dušu.“

Život je jedno veľké zrkadlo. Odrážame od seba iba to, čo chceme a niekedy aj to, čo nie.

Viktória Majorošová, II. B

Sila tanca

„Človek, ktorý netancuje, nežije.“ (Jerry Rose)

Existuje mnoho spôsobov, ako sa liečiť. Tak prečo by okrem liekov nemohol pomôcť práve tanec?

Čo je to vlastne tanec? Tanec - sú opakované rytmické pohyby, konané jednou alebo viacerými osobami za sprievodu hudby, prípadne spevu. Tancom môžeme a dokážeme vyjadriť niekoľko rôznych pocitov a nálad. Tanec povzbudzuje dobré držanie tela v každom veku, je umeleckým emocionálnym vyjadrením pocitov, posilňuje telo, poskytuje radosť zo života, cibrí spoločenské správanie, atď.

Štúdia zistila, že :

- Väčšina telesných aktivít nemá žiadny pozitívny vplyv na duševnú ostrosť, okrem tanca. Pravidelné tancovanie skutočne znižuje riziko demencie o neuveriteľných 76 percent.

- Tanec je dokonalá aktivita na používanie a zdokonaľovanie vašej inteligencie, pretože sa budete neustále ocitať v situáciách, ktoré vyžadujú rýchlu reakciu. Takže to posilní vašu inteligenciu v procese.

- Zlepšuje pamäť aj vaše IQ. Čím zložitejšie sú vaše nervové synapsie, tým je zdravší váš mozog.

- Považuje sa za jednu z foriem kardiovaskulárneho cvičenia, takže zlepšuje funkcie srdca.

- Takisto znižuje riziko vysokého krvného tlaku a aterosklerózy.

- Tanec vylieči aj nízke sebavedomie.

Existuje veľmi veľa druhov a štýlov tanca. Ponuka je veľmi široká, čiže si je z čoho vyberať. Niekomu sa zapáčia ľudovky, druhému napr. spoločenské tance, tretiemu sa zapáči hip-hop a takto by som tu mohla vymenovávať jednotlivé druhy do nekonečna. Niekomu sa napríklad nezapáči nič. To je úplne normálne. Nie je to žiaden problém, stále tu máme našu improvizáciu. Takže si tancujete, čo chcete.

Môj názor je, že vo svete už existujú terapie prostredníctvom tanca a som veľmi rada, že niekto ukázal svetu, že tanec naozaj lieči. Pri tanci si vaša myseľ oddýchne a aspoň na chvíľu prestanete myslieť na rôzne zbytočnosti. Pri tanci sa môžete uvoľniť, tým činom si robíte, čo chcete. Nikto nechce byť podľa mňa každý deň v napätí a v strese zo školy, z práce... Sú to zbytočnosti a maličkosti, nad ktorými sa mnohí pozastavujeme a práve ten náš tanec nám pomôže, zbaviť sa toho napätia a stresu. Je to veľmi jednoduché. Zapneme si našu obľúbenú pieseň a tancujeme. Je úplne jedno, či sa viete hýbať, alebo ste úplné „drevo“. Presne o to ide. Hýbte sa do rytmu, ako chcete, kedy chcete, tancujte si, čo chcete, prídete tak na iné myšlienky a budete sa cítiť šťastne. Tanec vám dobije baterky a budete plní energie. Každý deň si zatancujte, hoci len na 10 minút, ale verte mi, budete šťastnejší. Koniec koncov, budete mať aj zo seba veľmi dobrý pocit, že ste sa hýbali a niečo robili pre svoje telo. Takže ja si myslím, že tanec je určitá forma liečby a ľudia by si mali každý deň aspoň raz zatancovať.

Tamara Petrovčinová, II. C

Literárne okienko

Zločin a Trest - Fiodor Dostojevskij

Zločin a trest je jednou z najznámejších noviel Fiodora Dostojevského a jednou z najúspešnejších štúdií psychopatológie viny. Novela sa sústredí na chudobného Raskoľnikova, študenta, ktorý sa rozhodne spáchať zločin, lebo je presvedčený o morálnej správnosti svojho činu, no neskôr ho prekvapia pocity viny, izolácie a zmätku. Dostojevskij sa tiež v novele zaoberá témami ako morálka.

Morálka

Novela sa začína Raskoľnikovými úvahami nad vraždou bohatej úžerníčky Ivanovny, ktorú sa napokon rozhodne uskutočniť. Dôvod tohto činu je snaha zabezpečiť lepší život úžerníčkinej sestre Katerine Ivanovne, ktorú zdiera. Chce, aby mala lepší život z peňazí, ktoré by ostali po jej sestre, no vražda nevyjde podľa jeho plánu, Katerina sa vráti domov skôr a keďže by bola svedkom zločinu, stalo sa jej to osudným. Zároveň je presvedčený, že robí dobrú vec, pretože verí, že odstrániť niekoho, kto škodí veľkému množstvu ľudí, je správne. V tejto téme sa skrýva Dostojevského kritika utilitarizmu, ktorý považuje za nebezpečný. Seba považuje Raskoľnikov za výnimočného človeka, ktorý by vedel s peniazmi od Ivanovny urobiť veľké veci, ktoré by svetu pomohli oveľa viac ako Ivanovnina lakomosť. Táto vnútorná obhajoba Raskoľnikovi zostáva ešte nejaký čas po vražde, ale postupne toto presvedčenie o správnosti nahrádza zmätok, neistota paranoja a pocity viny. Z jeho morálneho presvedčenia sa tak stáva dilema, ktorá je prítomná počas diela. Je to zároveň téma, ktorej sa Dostojevskij aj iní autori jeho doby intenzívne venujú a je to dôležitý komponent jeho tvorby.

Psychický stav Raskoľnikova

Po tom, čo Raskoľnikov zabije úženíčku Ivanovnu a aj jej sestru, ešte nemá výčitky svedomia. Jeho morálne presvedčenie je stále silné a zachytáva ho napríklad tento citát Raskoľnikova: „Nezabil som človeka, ale princíp!". Negatívne pocity prichádzajú pomaly. Skutok, ktorý naplánoval, neprebehol úplne podľa predstáv a už to dáva čitateľovi náznak toho, že niečo nie je v poriadku, niečo nie je tak, ako to malo byť. Tento pocit sa počas knihy zhoršuje. Raskoľnikov začína pociťovať strach a pocit viny, s čím prichádza paranoja a úzkosť. Tieto pocity ho zároveň izolujú od všetkých ostatných. Nevie sa už s nikým stotožniť, cíti, že ho ostatní nechápu a on už nechápe ich, pred každým sa musí mať na pozore. K tomuto pocitu sa pridáva aj atmosféra v Petrohrade, kde sa dej odohráva. Dostojevskij opisuje horúce počasie, ktoré pôsobí dusno. Vykúpenie prichádza, až keď sa Raskoľnikov prizná, a tým prijme svoj trest. Následne je poslaný na Sibír, kde vidíme veľký posun z prostredia dusivého Petrohradu na chladný Sibír.

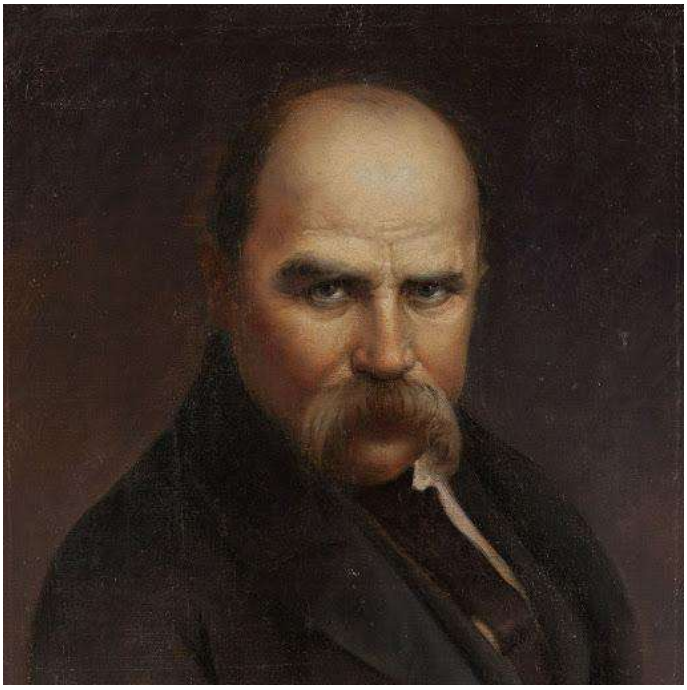
Zaujímavý je podľa mňa postupný "rozklad" Raskoľnikovej mysle. Všetky negatívne pocity prichádzajú postupne a Dostojevskij vykresľuje rozpad hodnôt, neistotu a zmätok. Týmto zahrávaním sa s hodnotami, vyvracia autor objektivitu poznania a myšlienkových smerov, vidíme aj znaky nihilizmu. Môžeme to do určitého rámca chápať aj v kontexte života Dostojevského, ktorý sám zmenil svoje presvedčenie a prestal podporovať utopický socializmus počas svojho pobytu na Sibíri. Takisto je zaujímavá celková atmosféra diela a nihilizmus, ktorý popiera zmysel objektivity. Toto je niečo, čo môže byť vnímané v rámci obdobia, keď už od konca prvej svetovej vojny vidíme neistotu v hodnotách a v celkovom vnímaní sveta.

Jasmína Pustaiová, III. B

Taras Hryhorovyč Ševčenko

Ukrajinský básnik, spisovateľ, klasik ukrajinskej literatúry, umelec, folklorista, etnograf, mysliteľ, národný hrdina a symbol Ukrajiny. Ševčenko priniesol do ukrajinskej literatúry nový svet poézie, jedinečné farby, neodhalené vtedajšie bohatstvo a šírku tém, myšlienok, motívov a žánrových foriem.

Taras Ševčenko sa narodil 9. marca 1814 v nevoľníckej rodine.

Keď mal 9 rokov tak mu zomreli rodičia. Študoval na Akadémii umení vo Vilniuse. V roku 1840 vydal prvú zbierku svojich diel s názvom „Kobzar“. Bol dvakrát vyhostený. Taras Ševčenko zomrel 10. marca 1861. Zo svojich 47 rokov: 24 rokov prežil ako nevoľník, 10 rokov vo vyhnanstve, 3 a pol roka pod policajným dozorom a 8 rokov na slobode. Prínos Tarasa Ševčenka k rozvoju ukrajinskej literatúry a jazyka sa považuje za jeden z najcennejších v histórii Ukrajiny.

Taras Hryhorovyč nesmierne miloval ľudové piesne, prijal ich od prvého okamihu. Hudbu cítil veľmi dobre, o to viac – sám sa naučil hrať na klavíri, predvádzal jednoduché diela Mozarta a Beethovena. Bol akademikom Akadémie umení a tento titul nedostal len tak hocikto, nositeľom tohto titulu mohol byť len veľmi vzdelaný človek.

Veľkého Kobzara objavili ako hudobníka a ako veľkého znalca hudby. Je zaujímavé, že Ševčenko navštevoval všetky operné premiéry a prestížne koncerty, miloval Haydna, Mozarta, Beethovena, Chopina, Mendelssohna, Paganiniho... To všetko naznačuje, že bol intelektuálom mimoriadne vysokého umeleckého vkusu. Denníky

Tarasa Ševčenka sú veľmi bohaté na hudobné úsudky. Často sa obracia na viedenskú klasiku. A samozrejme, ideálom harmónie bol vždy Wolfgang Amadeus Mozart.

Účastníkov zaujal úryvok zo Ševčenkových nahrávok z roku 1957: „Počul som malý orchester, hrá predohru k Mozartovej opere. Je to taká úžasná hudba, že si myslím, že ju nemožno hrať zle, vždy znie božsky.“

Vďaka mimoriadnej melodike a rytmickej virtuozite poézie – sa Ševčenko preslávil ako jeden z najviac hudobne založených básnikov na svete. Jeho melódia, muzikálnosť básní, blízkosť ľudového umenia, ktorá viedla k ich mimoriadnej obľube, sa stala pre skladateľov nevyčerpateľným zdrojom inšpirácie. Jeho básne prúdili širokým prúdom do hudobných diel a zahŕňali takmer všetky hudobné žánre: piesne a romance, zborové miniatúry a rozšírené zbory, monumentálne kantáty, inštrumentálne diela, symfonické básne, opery, oratóriá, balety.

Dedičstvo a pamiatky:

Na Ukrajine existuje mnoho jeho pamätníkov, najznámejším je mohyla v Kanive a pomník v centre Kyjeva oproti univerzite, ktorá nesie jeho meno. Po páde ZSSR mnohé ukrajinské mestá nahradili Leninove sochy Ševčenkovými, avšak dosť z nich bolo postavených aj počas socializmu, pretože i komunistický režim ho považoval za „pokrokovú“ osobnosť. V USA sa nachádza známy pamätník vo Washingtone.

Na Slovensku sú po ňom pomenované ulice v Bratislave, Humennom, Martine, Medzilaborciach, Prešove, Snine, vo Svidníku… V Paríži je po ňom pomenované námestie. Mesto Aktau v Kazachstane malo názov Ševčenko v rokoch 1964 – 1992. V ukrajinskom meste Charkov sa po ňom volá jeden z najväčších parkov na svete.

Silvia Kocová, III. B

Listy našim velikánom
Johannovi Sebastianovi Bachovi a Antoniovi Vivaldimu
pod vedením Mgr. M. Kornucikovej Špakovej

Drahý Johann,

Píšem Vám tento list z úcty a vďaky neuveriteľných 271 rokov po vašej smrti.

Viem, že za svojho života ste patrične veľkú slávu nezažili, ale verili by ste, že dnes ste považovaný za najväčšieho skladateľa všetkých čias a že sa o Vás učíme v školách? Vám to možno znie neuveriteľne, ale Vaša veľkolepá snaha naplniť velebenie Boha prostredníctvom hudby, ktorá nebola veľmi po vašej smrti docenená, je dnes považovaná za hudobnú bibliu!

Rozmanitosť a prelínanie prvkov európskych hudobných kultúr robí z vašej hudby neuveriteľné vrcholné majstrovstvo zvuku. Rovnováha polyfónie a harmónie vo vašich dielach je priam nadpozemská, jednoducho neuveriteľná!

Vaše diela sa hrajú po celom širom svete a vzhliadajú k nim aj tie najväčšie hudobné osobnosti súčasnosti. O vašom technickom majstrovstve v hudobných dielach sa nebudem ani nejako zmieňovať, vzhľadom na to, že už za svojho života ste boli napred, čo sa týka techniky hry na nástroji. Dnes hráme všetci takmer na všetky hudobné nástroje všetkými desiatimi prstami tak, ako ste to robili a zaviedli Vy. Vaša hudba jednoducho nemá obdoby! Dnes si ju veľmi vážime, považujeme ju za geniálnu po všetkých smeroch a hrávajú ju aj

študenti, avšak niekedy s radosťou a pochopením, niekedy žiaľ bez dostatočného pochopenia takejto veľkej krásy v podobe hudby, akú ste nám vážený Johann zanechali. Vaše technické postupy a metodické diela sa stali základom výučby, ktorú využívame dodnes. Človek je v dnešnom svete tak zaneprázdnený, že má čo robiť, tých Vašich viac ako tisíc diel si len vypočuť, nie ich dokonca napísať a nacvičiť!

Vzhľadom na to, že som dostal túto možnosť, napísať Vám, tak chcem poďakovať v mene celého ľudstva za tento Váš ohromný odkaz, ktorý sa nám zachoval a my ho ochraňujeme a rozvíjame ďalej.

S vďakou a pozdravom

Jozef Sklenčár, II. B

Drahý Johann Sebastian,

Chcela by som sa predstaviť, ak dovolíte. Volám sa Ráchel a študujem violončelo. Tiež som z početnej rodiny, ako ste boli aj Vy. Niečo z Vašich skladieb som si už zahrala, a preto by som Vám chcela veľmi poďakovať za všetko, čo ste kedy napísali, ak by Vás to zaujímalo, tak jedna z mojich najobľúbenejších skladieb je prelúdium v C dure. Už 271 rokov tu medzi nami nie ste, chcem Vám povedať, že hudba sa od tej doby dosť zmenila. Verte mi, niektoré moderné pesničky sa ani nedajú počúvať.

Vaša hudba bola výnimočná, nech sa ostatní akokoľvek snažili, nikdy nenapísali nič také ako Vy. Pozrite sa, deti sa o Vás učia už viac ako dve storočia. Počúvajú vašu hudbu, hrajú ju. Musím sa Vám s niečím priznať, no zároveň sa aj ospravedlniť, lebo keby ste tu boli a počuli, ako falošne dokážem začínať s Vašou skladbou, povedali by ste si, že to hádam nie je ani Vaša skladba. Koľkokrát som si v duchu pri cvičení povedala, že ak by som Vás raz stretla, tak by som na Vás z okna asi to violončelo „vyhodila“. No potom, po nacvičení skladby, tá radosť, ktorá príde počas hrania tých krásnych nôt, je neopísateľná. Vtedy by som Vás tak silno vyobjímala, že by ste asi aj stratili dych.

Vaša skladba ma dostala na konzervatórium. Hrala som ju na skúškach. Bola prvým krokom do veľkého sveta hudobníkov.

Ďakujem, že aj napriek svojmu zdraviu ste sa snažili zmeniť tento svet a priniesť do neho lásku v podobe hudby.

Veľmi si Vás vážim.

S láskou

Ráchel Živčáková, II. B

Drahý maestro Vivaldi...

Viem, že tento list nikdy nebudete čítať, ale chcel by som Vám takouto formou vyjadriť môj obdiv.

Rozsah a dosah Vášho diela je priam neuveriteľný. Viac ako 700 skladieb v rôznom štýlu a forme – a to sú len tie, o ktorých vieme. Aj pri všetkej snahe je v dnešnej uponáhľanej dobe problém, si také množstvo skladieb čo i len vypočuť. A tiež rýchlosť, s akou ste svoje diela komponovali, je neskutočná. Je pravdou, že ste skladby komponovali rýchlejšie, ako odpisovač stihol prepísať Vašu skladbu?

Rozhodol som sa napísať Vám, pretože môj prvý záujem o vážnu hudbu sa spája s Vaším menom a dielom. Konkrétne s koncertom Le quatro stagioni (Štyri ročné obdobia). Ako pubertiak som (aj keď som chodil na klavír a hudobnú náuku) počúval najmä tvrdý rock a metal. Klasickú vážnu hudbu som bral len ako povinnú jazdu v rámci hudobnej náuky. Až kým sme sa nedostali do obdobia baroka a naša učiteľka nám na novom gramofóne nepustila tento Váš koncert. V tej dobe ešte neexistoval internet, YouTube ani Spotify... Takže som si tento koncert zohnal a na „vietnamských dvojičkách“ skopíroval od bratranca. Naozaj ma zaujal. Začal som sa viac zaujímať aj o iné Vaše diela a tiež celkovo o klasickú hudbu.

Hudbe sa venujem v podstate celý život. Od šiestich rokov som chodil na klavír. Môj otec je tiež hudobník – bubeník a zároveň dirigent dychového orchestra. O Vás som sa dozvedel, že ste tiež mali otca hudobníka a hudbe sa venujete odmalička. Dokonca ste ako malý chlapec zastupovali otca v orchestri San Marco. Ja som po skončení druhého stupňa ZUŠ hrával v mnohých kapelách a na mnohých miestach. Na Slovensku, v Španielsku – Kanárske ostrovy, v Portugalsku – Madeira, Nemecku, Švajčiarsku. Svet je dnes vďaka rýchlemu cestovaniu oveľa menší ako za Vašich čias. Napokon som sa usadil na Slovensku a rozhodol som sa rozšíriť si vzdelanie a odovzdať niečo z toho, čo viem, mladšej generácii na ZUŠ-ke. Takže študujem na Konzervatóriu Jozefa Adamoviča v Košiciach.

Je neuveriteľné, koľko ste toho vzhľadom na Váš zdravotný stav dokázali: vyučovanie, komponovanie, dirigovanie a v neposlednom rade verejné vystupovanie ako sólový hráč. Pritom ste vyštudovali teológiu a boli ste vysväteným za kňaza. Viem, že ste hudbu zbožňovali, tradujú sa historky, že ste uprostred omše odbiehali a zapisovali si hudobné motívy. Každopádne oficiálna verzia ukončenia kariéry kňaza znie: zo zdravotných dôvodov...

Ste jeden z mála ľudí Vašej doby, o ktorom vieme, akú mal farbu vlasov – vďaka prezývke, ktorú Vám dali – Prette Rosso – Červený kňaz. Parochne, ktoré sa vtedy nosili, inak bránia zistiť farbu vlasov u ostatných... ;-)

Obdivujem to, čo sa Vám podarilo dokázať v benátskom sirotinci Ospedale della Pietá, kde ste pôsobili takmer 30 rokov. Zo slabého orchestra ste vytvorili slávne hudobné teleso, ktoré si získalo uznanie a úctu v Taliansku a dokonca aj v zahraničí. Tu ste zložili väčšinu svojich hlavných diel.

Je mi ľúto, ako ste napokon dopadli vo Viedni. Muselo byť ťažké predávať svoje nádherné skladby doslova za drobné, aby ste mali z čoho žiť. Na následky takéhoto života ste napokon vo Viedni (neďaleko krajiny, kde žijem – Slovenska) aj zomreli.

Som rád, že napriek neslávnemu koncu, nedôstojnému pohrebu, dlhému obdobiu zabudnutia, ignorovania, Vás znovu objavili. Našli sa mnohé Vaše diela, Vaša práca bola zdokumentovaná, Vaše diela znovu nacvičené, nahraté a predvádzané po celom svete.

Bol by som rád, aby ste vedeli, že mnoho významných hudobných vedcov sa zaoberá Vaším dielom a tvorbou. Na začiatku 20. storočia francúzsky učenec Marc Pincherle začal akademické štúdium Vášho diela. Znovu sa objavilo veľa rukopisov, ktoré získala Turínska národná univerzitná knižnica. V roku 1926 vedci v kláštore v Piemonte objavili štrnásť zviazaných zväzkov Vašich diel, o ktorých sa predtým myslelo, že sa počas napoleonských vojen stratili. Zväzky obsahovali 300 koncertov, 19 opier a viac ako 100 vokálno-inštrumentálnych diel.

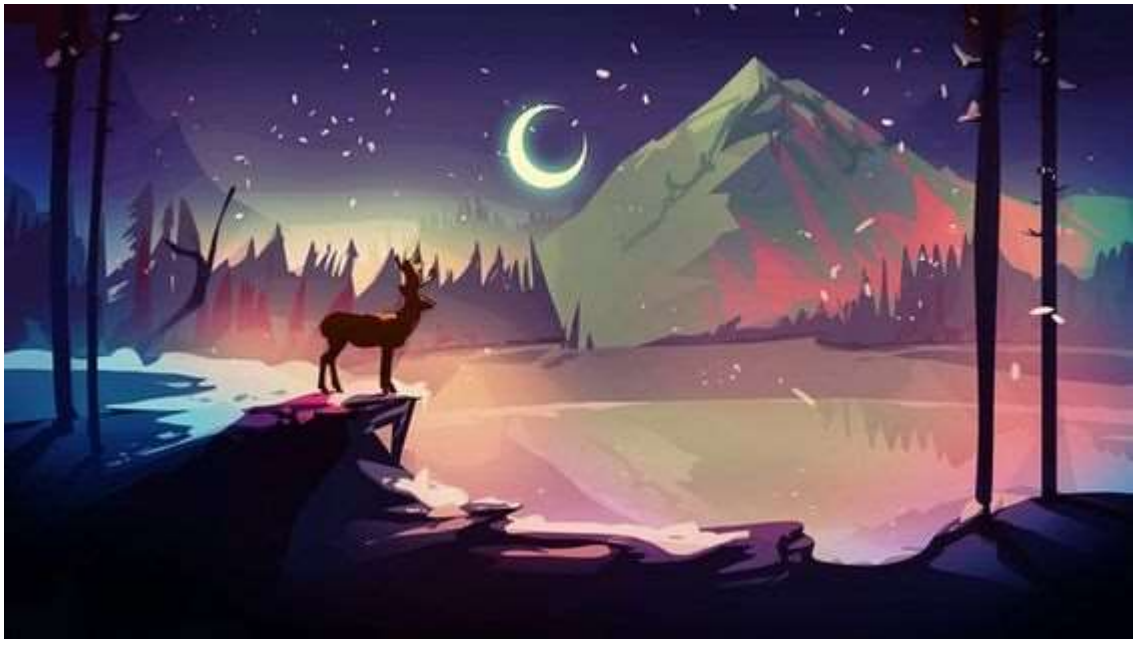
Alfred Casella v roku 1939 zorganizoval historický Vivaldiho týždeň.

Muzikológ Peter Ryom vytvoril katalóg Vášho diela – RV – Ryom-Verzeichnis...

Určite by ste z toho mali radosť... Ste tu stále s nami, Vaša hudba nás teší a povznáša.

S úctou

Michal Čelovský, II. B

Šéfredaktorka: Lucia Bartóková

Redakčná rada: Jozef Sklenčár

Dozorné očko: Mgr. Matúš Lubinský

Technická podpora: Mgr. Libor Pacek